

השהיה - סימן רנג

שיטות הראשונים והפוסקים (סעיף א)

משנה לו: כירה שהסיקה בקש או בגבבא - נותנין עליה תבשיל. (לפי שאין בה חשש חיתוי, שמיד שכלה השלהבת כלה גם הגחלת.)
 בגפת ובעצים - לא יתן עד שיגרוף או עד שיתן את האפר.
 (משום דכל הני עבדי גחלים, וחיישינן שמא יחתה בהם.)

הגמרא הסתפקה: האי 'לא יתן' - לא יחזיר הוא, אבל לשהות משהינן אע"פ שאינו גרוף וקטום, ומנו? - חנניה הוא, דתניא: חנניה אומר: כל שהוא כמאב"ד מותר לשהותו ע"ג כירה שאינה גרופה וקטומה. או דילמא לשהות תנן, ואי גרוף וקטום אין, אי לא לא. וכ"ש להחזיר.

הרי"ף, הרמב"ם, השאלתות, ר"י ברצלוני ורמב"ן פסקו כמ"ד לא יתן = לא ישהה. (=כרבנן)

פוסקים אלו מתירים השהיה בכירה שהוסקה בגפת ובעצים רק אם הכירה גרו"ק, ובכירה שאינה גרו"ק אוסרים להשהות תבשיל שלא נתבשל כל צורכו או שנתבשל כ"צ אלא שמצטמק ויפה לו. (אך מותר להשהות אם נתבשל כל צורכו והוא מצור"ל, דהשתא ליכא למיחש שמא יחתה כיון שנתבשל כל צורכו, אך שהיה חי שלא נתבשל כלל, כיון דמסיח דעתו ממנו עד למחר, ובכל הלילה יכול להתבשל בלא חיתוי. וכירה שהוסקה בקש וגבבא אפילו שאינה גרו"ק דינה ככירה שהוסקה בגפת ועצים והיא גרו"ק, ומותר להשהות עליה, ואף להחזיר בשבת.)

רש"י, תוס', ר"ח, סמ"ג, סמ"ק, סה"ת פסקו כמ"ד לא יתן = לא יחזיר. (=כחנניה)

פוסקים אלו פוסקים שאף תבשיל שנתבשל כמאב"ד או נתבשל כ"צ ומצטמק ויפה לו - מותר להשהותו ע"ג כירה שאינה גרו"ק. [דכיון שנתבשל שראוי לאכול ע"י הדחק, תו ליכא למיחש שמא יחתה, דכיון שראוי לאכילה למה יחתה בחינם.] (ובמצטמק ורע לו - כו"ע מודים שמותר, כיון שאין חשש שיחתה. וכן לגבי חי שלא נתבשל כלל.) ולענין להשהות תבשיל שהתחיל להתבשל ולא הגיע למאב"ד - אסור א"כ גרו"ק או שהוסקה בקש ובגבבא. וכן לענין להחזיר את הקדירה בשבת - אסור א"כ גרו"ק או שהוסקה בקש ובגבבא [ואז מותר ע"פ הדרישות המבוארים לקמן בדיני החזרה]. (והטעם דמיחזי כמבשל אם אינה גרופה, או דבעינן גרופה משום דכשנוטלה מן האש פעמים מצטננת קצת, וחיישינן שמא יחתה בחזרתו.)

הר"ה פוסק עקרונית כשיטה זו (דלהחזיר תנן, כחנניה), אלא שכתב דהנ"מ (דלהשהות מותר ע"ג כירה שאינה גרו"ק) בתבשילין שאין צימוקם יפה, אבל בתבשילין שצימוקם יפה: בתבשיל שנתבשל כמאב"ד אסור להשהות, ובתבשיל שנתבשל כ"צ הדבר תלוי במנהג, ולנו שאין מנהג בזה, אפשר להקל. [

רב האי גאון הביא ביאור בדעת כמה אמוראים שחנניה לא התיר אלא במבושל כמאב"ד, אבל בנתבשל כ"צ אם מצוי"ל יש לאסור לפי שחיתוי מועט מועיל לו. ומ"מ להלכה פסק רה"ג כאותם המתירין מצוי"ל. [

שו"ע רנ"א כתב בסתם את דעת הרי"ף והרמב"ם, וב-י"א את דעת רש"י ותוס'. אמנם בשו"ע רנ"ד משמע שפוסק כרש"י ותוס' (כחנניה), שכתב שפירות חיינ מותר ליתנם סביב לקדירה בע"ש, וסתם פירות חיינ הרי הם כנתבשלו כמאב"ד [וכך ביאר הגרע"ל], אך בשעה"צ כתב לחלק שב-רנ"ד מדובר בצליה, כיון שהפירות נוגעים בגחלים, וב-רנ"א מדובר בבישול.

הרמ"א רנ"א כתב שנהגו להקל כדעת רש"י ותוס'. (וכ"פ החזו"א)

וכתב הב"ה שלכתחילה צריך להיזהר כרי"ף והרמב"ם שיהיו התבשילים מבושלים כ"צ קודם השבת, ולסלקם מן האש, אך אין למחות במקילין, שכבר נהגו העם כדברי רש"י ותוס'.